

Polska gospodarka 2019 r.: powyżej prognoz, z rosnącym popytem i nasilającymi się globalnymi ryzykami

Wzrost gospodarczy przekraczający 4 proc., dobra koniunktura wśród firm, rosnące wpływy z CIT, spadek szarej strefy i nowe rozwiązania proinwestycyjne – to zdaniem ekspertów Polskiego Instytutu Ekonomicznego 5 najważniejszych wydarzeń gospodarczych w 2019 roku. Z najnowszego badania PIE wynika, że niemal 48 proc. przedsiębiorstw deklaruje zwiększenie popytu na swoje usługi lub produkty w mijającym roku, przy jednoczesnym spadku zatorów płatniczych o niemal 8 pkt. proc. w stosunku do zeszłego roku. Brexit i spowolnienie w Niemczech to główne czynniki ryzyka dla polskiej gospodarki, a transformacja energetyczna to największe wyzwanie.

Jak pokazują dane, średnioroczny wzrost gospodarczy za 2019 r. przekroczy 4 proc., a tym samym będzie zauważalnie wyższy od prognozowanego, plasując Polskę na 4. miejscu wśród wszystkich krajów Unii Europejskiej. Prognozy Komisji Europejskiej na 2020 rok pokazują, że Polska nie powinna obawiać się kryzysu. Zauważalne będzie lekkie spowolnienie wzrostu, ale wciąż będzie on oscylował wokół 3,5 proc. Komisja zakłada, że wyprzedzą nas tylko Malta, Rumunia i Irlandia – mówi Piotr Arak, dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego. Dobre tempo rozwoju zawdzięczamy przede wszystkim wysokiemu poziomowi konsumpcji, napędzanej dobrą sytuacją na rynku pracy i najwyższą od dekady dynamiką płac. W pierwszej połowie 2019 roku odnotowano również odbicie w inwestycjach, które były wsparte wydatkami publicznymi.

Główne ryzyka 2020

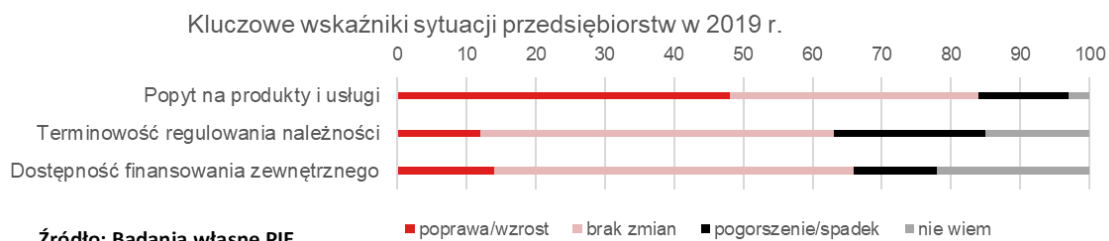
Do czynników ryzyka, mogących wpłynąć na osłabienie tempa wzrostu gospodarczego w 2020 roku, należy zaliczyć przede wszystkim spowolnienie u naszego głównego partnera gospodarczego, czyli w Niemczech oraz nadchodzący brexit.

Z badań Polskiego Instytutu Ekonomicznego wynika, że wśród firm eksportujących do Niemiec, 40 proc. postrzega spowolnienie u naszego zachodniego sąsiada jako bardzo dotkliwe. Najczęściej dotyczy to firm dużych, z udziałem kapitału zagranicznego, wyspecjalizowanych w eksporcie oraz reprezentujących średni i wysoki poziom stosowanych rozwiązań technicznych. Wśród tak charakteryzowanych przedsiębiorstw pojawia się także obawa przed brexitem. Ponad 16 proc. eksportujących do Wielkiej Brytanii obawia się spadku tego eksportu w wyniku opuszczenia Unii Europejskiej przez ten kraj oraz konsekwencji z tym związanych.

Sektor przedsiębiorstw trzymał się mocno

Badania Polskiego Instytutu Ekonomicznego wskazują, że relatywnie dobra koniunktura była widoczna także po stronie przedsiębiorstw. Wzrost popytu na produkty i usługi zanotowało 47,8 proc. firm, zaś 14,4 proc. z nich wskazało na wzrost dostępności zewnętrznego finansowania. Jednocześnie poprawiła się sytuacja w obszarze zatorów

płatniczych. Wzrost ich nasilenia zgłosiło 11,2 proc. przedsiębiorstw, o 7,7 pkt. proc. mniej niż przed rokiem. Co więcej, aż 40 proc. badanych przedsiębiorstw twierdzi, że w ich branży nie występuje zjawisko szarej strefy, która w największym stopniu dotyka sektora usług oraz firm budowlanych.

Poprawa konkurencyjności sektora przedsiębiorstw może być stymulowana reformami proinwestycyjnymi, takimi jak zapowiedziana przez rząd ulga inwestycyjna w podatku CIT na wzór estoński. Ściągalność samego podatku CIT w ciągu trzech ostatnich lat wzrosła o 50 proc. – dodaje Piotr Arak.

Polityka klimatyczna szansą, ale i wielkim wyzwaniem

W analizach i prognozach dotyczących stanu gospodarki nie da się pominąć elementu, którego znaczenie dynamicznie wzrasta, a więc polityki klimatycznej. Dyskutowana na forum UE kwestia neutralności klimatycznej będzie miała fundamentalne znaczenie dla kształtu gospodarki europejskiej. W przypadku Polski te zmiany będą wyjątkowo duże. Nie sposób nie zauważyć, że proces transformacji energetycznej w naszym kraju już się stopniowo dokonuje. W porównaniu z sytuacją sprzed dekady, zatrudnienie w sektorze węgla kamiennego spadło o 31 proc., wydobycie o 20 proc., zaś wydajność wzrosła o 15 proc. Sektor energetyczny, poza wymiarem ekonomicznym, ma jednak także wymiar związany z bezpieczeństwem gospodarczym. W tym kontekście za bardzo ważny czynnik należy uznać planowane na 2022 rok zakończenie importu gazu z kierunku rosyjskiego. Radykalnemu zmniejszeniu uległ także import ropy z Rosji do Polski. W 1996 r. surowiec ten pozyskiwaliśmy w 100 proc. od Rosjan, w tej chwili ten wskaźnik wynosi 63 proc. Dążenie do utrzymania bezpieczeństwa energetycznego, przy jednoczesnym wypełnianiu zobowiązań klimatycznych, będzie trudnym, acz niezwykle ważnym zadaniem dla Polski na 2020 oraz kolejne lata.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:
Andrzej Kubisiak
Kierownik Zespołu Komunikacji
andrzej.kubisiak@pie.net.pl
tel. 48 512 176 030